

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/450/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114237492
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114237492.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku v právnej veci navrhovateľa : SMSCREDITS, s.r. o., so sídlom Dlhá 95C, Žilina, IČO: 44 769 911, právne zastúpený: LEGAL CARTEL, s. r. o., Ľubinská 18, Bratislava, IČO: 36 677 175, proti odporkyni: H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, W., o zaplatenie 435,86 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 13C/2/2015-33 zo dňa 19. marca 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol, p o t v r d z u j e .

Výroku, ktorým bolo žalobnému návrhu vyhovené, s a rozsudku okresného súdu nedotýka.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 281,55 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne z tejto sumy od 01.04.2013 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Rozhodnutie o trovách konania v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p. ponechal na čas po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej.

Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že medzi účastníkmi bola uzatvorená platná zmluva o pôžičke, ktorá svojou povahou bola zmluvou spotrebiteľskou. Na jej základe navrhovateľ poskytol odporkyni pôžičku vo výške 250,- eur, ktorú mu táto mala zaplatiť spolu s odplatom za poskytnutie pôžičky vo výške 41,55 eur do 15 dní od jej poskytnutia. Okresný súd tak nárok navrhovateľa na zaplatenie istiny pôžičky vo výške 240,- eur a odplaty vo výške 41,55 eur považoval za dôvodný a tomuto vyhovel. Rovnako považoval za dôvodný nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa predpisov občianskeho práva odo dňa, kedy sa odporkyňa dostala do omeškania so zaplatením požičanej sumy, t.j. od 01.04.2013.

Nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 53,73 eur zamietol s odôvodnením, že táto nebola individuálne dojednaná. Odporkyňa v právnom vzťahu s navrhovateľom vystupuje v pozícii spotrebiteľa a vo formulárovej zmluve nemohla nijako ovplyvniť uvedené dojednanie, preto navrhovateľovi nevznikol nárok na zaplatenie tejto pokuty.

Ďalej okresný súd zamietol návrh navrhovateľa aj čo do uplatňovaného nároku na zaplatenie „provízie na vymáhanie dlhu“ vo výške 100,58 eur, ktorá bola vyrátaná ako 30% zo sumy celej pohľadávky, t.j. zo súčtu istiny pôžičky vo výške 240,- eur, odplaty za poskytnutie pôžičky vo výške 41,55 eur ako aj zo zmluvnej pokuty vo výške 100,58 eur. Konštatoval, že bez ohľadu na to ako je tento nárok vymedzený a naformulovaný, ide podľa jeho obsahu o formu ďalšej sankcie voči spotrebiteľovi, o ďalšiu zmluvnú pokutu (tak isto individuálne so spotrebiteľom nedojednanú, t.j. dojednanú neplatne). Ako ďalší dôvod, pre ktorý tento nárok nemohol priznať uviedol jeho rozpor s dobrými mravmi. Takáto výška

ďalších dodatočných sankcií by neprimerane zaťažovala jednu stranu zmluvného vzťahu - spotrebiteľa a zvýrazňovala by nerovnoprávne postavenie zmluvných strán, keď ide navyše o krátkodobú pôžičku, pri ktorej je spotrebiteľ povinný plniť dodávateľovi do 15 dní od prijatia poskytnutia sumy. Okrem toho navrhovateľ nepreukázal žiadnymi dokladmi, že by mala byť výška hmotných nákladov súvisiacich s vymáhaním pohľadávky práve v takej výške, v akej si tento nárok uplatnil.

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bol žalobný návrh zamietnutý, podal odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že odporkyňa bude uložená povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 435,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 445,86 eur od 01.04.2013 do 24.04.2013 a zo sumy 435,86 eur od 25.04.2013 do zaplataenia.

Nepovažoval za správny záver okresného súdu, že zmluvná pokuta medzi ním a odporkyňou nebola dojednaná individuálne. Poukázal na to, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke došlo na diaľku, prostredníctvom výmeny krátkych textových správ odosielaných na mobilný telefón, a to na základe predchádzajúcej žiadosti dlžníka o pôžičku, podanej veriteľovi v elektronickej forme prostredníctvom osobného účtu na internetovej stránke veriteľa. Po úspešnej registrácii bola zásielka s príslušnými dokumentmi, a to návrhom zmluvy o pôžičke, prílohou č. 1 k zmluve o pôžičke, zmluvnými podmienkami spoločnosti a kartou klienta doručená kuriérskou spoločnosťou do vlastných rúk klienta - odporkyne, okrem toho všetky dokumenty sú sprístupnené na internetovej stránke veriteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch žiadnym spôsobom nelimituje uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere individuálnym dojednaním jednotlivých zmluvných podmienok. Zakotvuje povinnosť veriteľa v dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy alebo pred prijatím ponuky poskytnúť spotrebiteľovi v súlade so zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa relevantné informácie. Túto zákonnú povinnosť si riadne splnil. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti odporkyne riadne a včas vrátiť pôžičku vrátane odplaty za jej poskytnutie, zmluvná pokuta bola dojednaná písomne a bol určený aj spôsob jej výpočtu. Keďže si odporkyňa riadne svoj záväzok vrátiť poskytnutú pôžičku v lehote splatnosti nespĺnila, dostala sa do omeškania a zároveň jej vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 53,73 eur. Táto suma pozostávala zo sumy 10,- eur ako režijného poplatku za administratívne, poštovné a telekomunikačné výdavky a zo sumy 43,73 eur, ktorá predstavuje 15 % celkovej dlžnej sumy. Výška zmluvnej pokuty nie je neprimerane vysoká vo vzťahu k výške poskytnutej pôžičky, preto nebol dôvod, aby okresný súd nepriznal takému dojednaniu zmluvných strán právnu ochranu.

Navrhovateľ ďalej namietal správnosť záveru okresného súdu o nedôvodnosti nároku na zaplataenie provízie za vymáhanie dlhu. Nejde o dojednanie, ktoré by spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Z jeho strany boli odporkyni poskytnuté značné výhody, možnosti požiadať o predĺženie lehoty splatnosti pôžičky a ďalšie výhody a bolo preto namieste pristúpiť k vyváženiu práv a povinností jednotlivých strán zmluvného vzťahu, čo sa dosiahlo tým, že bola dohodnutá provízia pre prípad, že v dôsledku porušenia povinnosti zo strany odporkyne bude prinútený pristúpiť k procesu vymáhania dlžnej sumy.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým bol nárok navrhovateľa zamietnutý ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V spotrebiteľských zmluvách (čo je i prípad súdenej veci) je potrebné dôsledne pod sankciou neplatnosti zotrvať na požiadavke písomnej formy dojednania zmluvnej pokuty. Tento záver má svoju oporu i v ustanovení § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, keďže dohoda o zmluvnej pokute nebola dojednaná individuálne, ale bola len súčasťou (formulárových) zmluvných podmienok navrhovateľa, nebola požiadavka na písomnú formu tohto dojednania rešpektovaná. Písomná forma totiž nemôže byť dodržaná odkazom v zmluve na všeobecné obchodné podmienky (alebo sadzobník a pod.). Takáto forma je zachovaná len vtedy, ak je dohoda o zmluvnej pokute obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Z uvedeného je preto zrejmé, že zmluvná pokuta nebola v danom vzťahu výsledkom dohody účastníkov, ale jednostranne prejavenej vôle navrhovateľa. Z tohto hľadiska je neakceptovateľný účelový postup navrhovateľa, ktorý všeobecné obchodné podmienky bez akejkoľvek obsahovej zmeny len „premenuje“ na „zmluvné“ podmienky a označí ich za súčasť zmluvy. Tým sa v podstate pokúša obísť charakter

všeobecných obchodných podmienok, ktorých úlohou je len konkretizovať alebo doplniť úpravu vzťahov medzi účastníkmi, nie však zakotviť tak dôležitý inštitút ako je zmluvná pokuta. V dôsledku uvedeného postupu, t.j. bez systematického významového a reálneho začlenenia do základného a podpísaného textu zmluvy, nenadobúdajú všeobecné obchodné podmienky povahu zmluvných dojednaní v užšom slova zmysle. Inými slovami, opísanému konaniu veriteľa, nie je možné priznať právne účinky a nemožno takéto dojednanie považovať za písomne uzavretú dohodu o zmluvnej pokute. Na základe uvedeného, bola plne opodstatnená úvaha okresného súdu o nemožnosti priznania uplatnenej zmluvnej pokuty z dôvodu, že nedošlo k jej individuálnemu dojednaniu.

Pri posúdení dôvodnosti nároku navrhovateľa na zaplatenie provízie, okresný súd správne konštatoval, že týmto dojednaním fakticky ide o ďalšiu zmluvnú pokutu, ktorá nebola s odporkyňou ako spotrebiteľkou individuálne dojednaná. Aj na nedôvodnosť tohto nároku platia závery odvolacieho súdu uvedené vyššie k neplatnému dojednaniu zmluvnej pokuty v zmluvných podmienkach navrhovateľa, ktoré mali byť súčasťou zmluvy o pôžičke. Navyše odvolateľ uviedol, že provízia bola dohodnutá pre prípad, že bude v dôsledku porušenia povinnosti zo strany odporkyne prinútený pristúpiť k procesu vymáhania dlžnej sumy. Nebolo ním však tvrdené ani preukázané, že by k vymáhaniu a s tým súvisiacich výdavkov došlo. V prípade, že navrhovateľ pristúpil k súdnemu vymáhaniu nároku, náhradu trov konania, ktoré vznikli s uplatnením tohto nároku rieši už samotné rozhodnutie súdu, rovnako náklady súvisiace s prípadnou exekúciou sú v rámci exekučného konania uspokojované. Okresný súd tak dospel k správneému záveru o nedôvodnosti aj tejto časti uplatneného nároku navrhovateľa.

Krajský súd preto rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí časti nároku navrhovateľa ako vecne správny potvrdil.

Odvolateľ síce napadol aj výrok o trovách konania, svoje odvolanie však osobitne neodôvodnil. Krajský súd preskúmal tento závislý výrok a ako zodpovedajúci zásadám úspechu a návrhovosti rozhodovania o trovách konania ho taktiež potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť odporkyňi trovy tohto konania. Tej však žiadne trovy nevznikli a v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e príпустné odvolanie.